

Burg. J. Schipperkade 10A

8321 EH Urk

Tel. 0527-680870

Fax. 0527-690609

www.foppenadvies.nl

info@foppenadvies.nl

QUICK SCAN FLORA EN FAUNAWET

Sloop oude smederij
Nieuwbouw gezondheidscentrum Marknesse
Marknesse

opdrachtgever : Mevrouw N. de Visser
projectnummer : 1294-1101-004
auteur : Bob van den Brink¹
bijdrage : Willem Foppen
datum : 5 mei 2011

¹ Bob van de Brink is een zelfstandig werkend ecologisch adviseur. Foppen Advies werkt op regelmatige basis met Bob samen op het gebied ecologie en milieu. Dit kan zijn vanwege het werkaanbod of de bijzondere expertise die voor een bepaald project nodig is.

Inhoudsopgave

1	AANLEIDING	3
2	PLANBESCHRIJVING	4
3	FLORA EN FAUNAWET	6
3.1	DE WET EN DE KADERS	6
3.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	7
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	8
4.1	QUICK SCAN.....	8
4.2	BEOORDELING (A)BIOTISCHE KWALITEITEN PLANGEBIED.....	8
4.3	VELDONDERZOEK.....	8
4.4	RESULTATEN BESCHERMDE SOORTEN (EXCL. VLEERMUIZEN).....	9
4.4.1	<i>Flora</i>	9
4.4.2	<i>Fauna</i>	9
4.5	VERKENNEND ONDERZOEK EN RESULTATEN VLEERMUIZEN.....	10
4.5.1	<i>Protocol Vleermuizeninventarisatie</i>	10
4.5.2	<i>Verkenkend onderzoek vleermuizen</i>	10
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN QUICK SCAN (EXCL. VLEERMUIZEN)	12
5.2	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN VERKENNEND ONDERZOEK VLEERMUIZEN	12
6	BRONNEN	14

1 Aanleiding

Op de locatie Emmeloordseweg 2a te Marknesse is op dit moment een voormalige smederij (huidige functie werkplaats annex opslagplaats) gevestigd. Dit gebouw zal worden gesloopt en zal plaatsmaken voor de vestiging van een gezondheidscentrum. Voor de nieuwbouw zal mogelijk ook een deel van de bestaande bomen/struikenrij om het perceel moeten worden geroid.

In verband met de voorgenomen nieuwbouw, maar vooral in verband met de noodzakelijke sloop van de oude smederij en de kap van (delen van) de omringende bomensingel, is het nodig dat allereerst een onderzoek wordt uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten in het plangebied.

Deze rapportage dient als verslaglegging van het uitgevoerde onderzoek naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied. Daarbij is ook gekeken naar de directe omgeving van het plangebied teneinde te bepalen of hier schade en/of verontrusting kan ontstaan bij beschermde soorten.

Nadrukkelijk wordt in dit onderzoek geen aandacht besteed aan andere wetgeving die van belang kan zijn in relatie tot de wijziging van de bestemming. De conclusies in dit rapport staan dan ook los van eventuele andere (wettelijke) beperkingen.

2 Planbeschrijving

De plangebied is gelegen aan de Emmeloordseweg 2a te Marknesse.

Uit beschikbare informatie blijkt dat het smederijgebouw hier sinds 1949 is gevestigd. Het betreft één van de oudere gebouwen in de Noordoostpolder.

Om het gebouw heen liggen een aantal stroken tussen de 6 meter tot 9 meter breed die grotendeels zijn begroeid met gras. Deze stroken worden intensief gemaaid en bestaan uit gewoon raaigras.

Verder wordt het erf aan de west-, noord-, oost- en (gedeeltelijk) zuidzijde afgeschermd middels een bomen en struikensingel. Deze singel bestaat vooral uit algemene boom en struiksoorten. De westzijde bevat hoofdzakelijk veldesdoorn. De noord- en oostzijde bestaan uit een aantal flink uitgegroeide beuken.

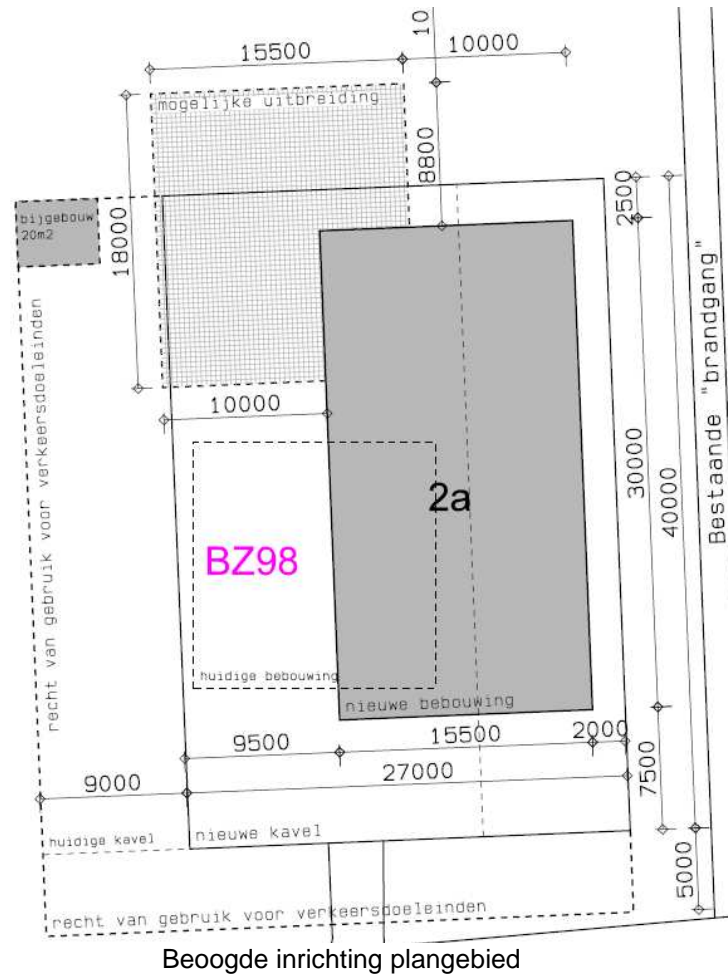
De omgeving van het plangebied is verstedelijkt gebied. Aan de oostzijde is een school gevestigd. Aan de noordzijde een woonwagenkampje en aan de westzijde een woonwijk. Aan de zuidzijde loopt de Emmeloordseweg; een redelijk drukke verkeersweg.

Op onderstaande foto is het plangebied (rood omlijnd) weergegeven. Exacte begrenzing kan iets afwijken.

(kaartondergrond: Google Earth)

In onderstaande afbeelding is de beoogde inrichting van het plangebied weergegeven.

Uit bovenstaande afbeelding kan worden geconcludeerd dat vooral de bomenrij aan de noordzijde (deels) gekapt moet worden om plaats te maken voor de mogelijke uitbreiding (lichtgrijze deel). Tevens zal een deel van de bomen/struikenrij aan de westzijde mogelijk gekapt moeten worden ten behoeve van 'verkeersdoeleinden'. Door opdrachtgever is niet exact aangegeven welke delen van de omliggende singel gekapt moet worden om het plan mogelijk te maken.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij de Ecologische Hoofdstructuur. Tevens is het plangebied niet gelegen in of nabij beschermde natuurmonumenten of Natura 2000-gebieden.

De ecologische beoordeling dient zich dan ook slechts te beperken tot:

- Beoordeling van het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied zelf;
- Beoordeling van de te verwachten versturende effecten als gevolg van de verandering naar de directe omgeving. Hierbij richt de beoordeling zich alleen op mogelijke verstoring van fauna.

3 Flora en Faunawet

3.1 De wet en de kaders

De Flora en Faunawet dient om bedreigde dier- en plantensoorten te beschermen. Ongeveer 500 soorten - van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen – vallen onder de bescherming van deze wet.

Er gelden een aantal verbodsbepalingen. In relatie tot het onderzochte plan zijn de volgende verbodsartikelen van belang;

Artikel 8: Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 10: Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee-tenzij”- principe). Als kan worden aangetoond dat projecten of activiteiten geen schade kunnen toebrengen is de Flora en Faunawet niet van toepassing. Blijkt het echter onvermijdelijk dat schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten, dan moet worden nagegaan of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

De Flora en Faunawet is primair bedoeld om soorten te beschermen. Het gaat erom dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

De wet stelt overigens wel dat de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier (dus ook individuele dieren) moet worden beschermd. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar zorgvuldig mee moeten omgaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Overigens geldt de zorgplicht ook voor planten.

Sinds februari 2005 is een nieuw vrijstellingenbesluit in werking getreden, in de vorm van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Hierdoor is het mogelijk geworden om, (onder andere) voor ruimtelijke ontwikkelingen, vrijstelling te krijgen van bepaalde verbodsbepalingen. In deze AMvB worden de beschermde soorten in verschillende categorieën (tabellen) onderverdeeld. Afhankelijk van de categorie waarin een bepaalde soort valt, is een ontheffing noodzakelijk of kan een vrijstelling gelden.

Bij bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor de soorten uit de volgende tabellen het volgende regime;

- Tabel 1: geen ontheffing nodig/vrijstelling
- Tabel 2: vrijstelling (alleen bij goedgekeurde gedragscode)
- Tabel 3: vrijstelling (alleen bij goedgekeurde gedragscode, excl. enkele uitzonderingen + niet geldend voor ruimtelijke ontwikkelingen)

Nadrukkelijk moet worden opgemerkt dat voor het vernietigen van in gebruik zijnde nesten tijdens het broedseizoen in geen geval ontheffing wordt verleend. Ook zijn nesten van een aantal vogels, waaronder, roofvogels en uilen, maar ook een aantal andere vogelsoorten, buiten het broedseizoen (dus het hele jaar rond) beschermd. Door het ministerie van LNV (nu EL&I) is in 2009 een aangepaste lijst ‘jaarrond beschermde vogelnesten’ gepubliceerd. Bij deze quick scan en de conclusies wordt hiermee rekening gehouden.

3.2 Algemene zorgplicht

De zorgplicht ex artikel 2 van de Flora en Faunawet is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Het is dus verboden werkzaamheden of activiteiten uit te voeren als bekend is dat ter plaatse dieren (of planten) voorkomen. Op grond van artikel 2 dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden verplaatst, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Voor het plan geldt de zorgplicht in elk geval indien tijdens werkzaamheden diersoorten worden opgemerkt die of zich zelfstandig niet op tijd kunnen verplaatsen of die op dat moment aan het nestelen of broeden zijn. In die gevallen schrijft de zorgplicht voor dat dieren moeten worden verplaatst of (in geval van nesten) moet worden gewacht tot de jongen zijn uitgevlogen). Overigens is op het verstoren van nesten ook het verbodsartikel 11 van toepassing.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Quick Scan

Een quick scan flora en fauna heeft tot doel een inschatting te maken of er op de onderzoekslocatie planten- en/of diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de huidige natuurwetgeving (i.c. de Flora- en faunawet) een beschermde status hebben.

4.2 Beoordeling (a)biotische kwaliteiten plangebied

Er is geen analyse uitgevoerd naar de bodemgesteldheid. Voor de samenstelling van de bodem wordt naar de rapportage van het uitgevoerde bodemonderzoek verwezen. Aangenomen mag worden dat de ondergrond hoofdzakelijk bestaat uit zeeklei, opgehoogd met zand.

4.3 Veldonderzoek

Voor deze quick scan is geen gebruik gemaakt van gegevens van het Natuurloket. Door het Natuurloket worden alleen gegevens aangeleverd per kilometerhok. Gezien de geringe omvang van het plangebied kan nauwelijks een relatie worden gelegd met gegevens die op kilometerhokniveau zijn geregistreerd. Tevens blijkt de informatie van het Natuurloket veelal onvoldoende daar onderzoeksgegevens onvolledig zijn of zelfs ontbreken.

Voor een goed beeld van de situatie is er voor gekozen om een gericht veldbezoek uit te voeren. Tijdens een veldbezoek wordt ter plaatse een opname gemaakt van voorkomende flora en fauna, alsmede een inschatting gemaakt van de kwaliteiten van het plangebied en de omgeving als biotoop voor beschermde soorten op basis van de Flora- en faunawet.

Op 28 april 2011 is het veldbezoek uitgevoerd, inclusief een onderzoek binnen in de smederij. Tijdens het veldbezoek is gesproken met de huidige eigenaar van de locatie, de heer A. Weevers.

Tijdens het veldbezoek is nagegaan in hoeverre er zichtbare planten- en diersoorten voorkomen waarop de Flora- en faunawet van toepassing is. Tevens is nagegaan in hoeverre de planlocatie en de nabije omgeving actuele of potentiële waarden hebben. Daarnaast is gezocht naar andere aanduidingen van aanwezigheid van beschermde diersoorten (graaf/voetsporen of anderszins). Tevens is een analyse gemaakt van de biotopen en de daarbij te verwachten plant- en diersoorten.

Gezien de leeftijd van het gebouw en de omliggende bomen is er voor gekozen om deze quick scan uit te breiden met een verkennend onderzoek naar vleermuizen. Voor dit onderzoek en de resultaten wordt verwezen naar een aparte paragraaf (paragraaf 4.5).

4.4 Resultaten beschermde soorten (excl. vleermuizen)

4.4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen planten waargenomen die zijn vermeld in tabel 1 t/m 3 van het vrijstellingenbesluit Flora- en faunawet.

4.4.2 Fauna

Tijdens het veldbezoek is nagegaan of er, op het plangebied zelf en in het aangrenzende percelen, aanduidingen zijn van vestigingsplaatsen van dieren en/of mogelijke broedplaatsen voor vogels.

Vogels

Gedurende het veldbezoek werden in het plangebied (in de struiken rondom de smederij) een broedterritorium van een zeer beperkt aantal tuinvogels waargenomen (winterkoninkje, merel).

Er is met name gekeken of in het gebouw of in de bomen aan de west- of noordzijde aanduidingen zijn van nesten van roofvogels, uilen of andere soorten waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. De bomen aan de oostzijde zijn niet uitgebreid geïnspecteerd omdat uit de informatie van de heer Weevers is gebleken dat deze niet tot het plangebied behoren en ook buiten het bouwplan blijven.

Het onderzoek heeft zich beperkt tot een visuele inspectie van de bomen vanaf de grond. In de bomen zijn geen nesten of nestelplaatsen waargenomen, evenmin zijn er gaten (spechtgaten of gaten als gevolg van takkenbreuk van enige omvang) waargenomen.

Ook het onderzoek aan de binnenzijde van de oude smederij heeft geen waarnemingen opgeleverd van mogelijke broedgevallen van vogels en van uilen in het bijzonder. Tevens zijn geen uitwerpselen waargenomen die er op kunnen duiden dat vogels gebruik maken van het gebouw als verblijfplaats.

Zoogdieren

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar en voorkomen van vleermuizen wordt verwezen naar paragraaf 4.5.

Overigen

Tijdens het onderzoek zijn verder geen aanduidingen aangetroffen die wijzen op het voorkomen van ander beschermde zoogdieren in het plangebied.

Reptielen en amfibieën

Er zijn geen reptielen of amfibieën waargenomen. Het plangebied is feitelijk ongeschikt als vestigingsplaats voor reptielen of amfibieën.

Insecten

Tijdens het veldonderzoek is niet geïnventariseerd op insecten die worden beschermd op basis van de Flora- en faunawet en/of de habitatrichtlijn. Het is onwaarschijnlijk dat in het plangebied insecten voorkomen die op basis van de Flora- en faunawet worden beschermd.

Vissen

Er liggen in het plangebied geen waterpartijen. Onderzoek naar vissen is niet aan de orde.

4.5 Verkennend onderzoek en resultaten vleermuizen

De aanwezigheid van vleermuizen is tijdens een quick scan onderzoek niet altijd goed vast te stellen. Omdat op voorhand niet kon worden uitgesloten dat de smederij, mede gezien de ouderdom, niet gebruikt wordt als verblijfplaats van vleermuizen is voor deze quick scan een extra verkennend onderzoek gedaan naar het voorkomen van vleermuizen in of rond het plangebied.

Vleermuizen zijn wettelijk beschermd volgens de Flora- en faunawet. Ook op basis van de Habitatrichtlijn dienen lidstaten de bescherming van vleermuizen wettelijk te regelen. Dit is in Nederland gedaan via zowel opname van vleermuizen als beschermde soort in de Flora- en faunawet, maar ook via gebiedsbescherming op basis van de Natuurbeschermingswet. Ook op basis van internationale verdragen is de vleermuis beschermd. In feite gaat het om alle, in Nederland voorkomende, vleermuissoorten. Al deze soorten behoren tot de meest streng beschermde soorten. Ingrepen in leefgebieden en verblijfplaatsen zijn dan ook bij wet verboden.

4.5.1 Protocol Vleermuizeninventarisatie

Op 2 april 2009 is het protocol voor vleermuisinventarisaties gepubliceerd door de gegevensautoriteit Natuur, in samenwerking met de zoogdiervereniging VZZ en het netwerk groene bureaus. Op 5 maart 2010 is het protocol op enkele punten aangepast en opnieuw vastgesteld. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van gebieden voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen ten dienste van ontheffingaanvragen voor de Flora- en faunawet. Wanneer het protocol in essentie is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Voor een volledig dekkende inventarisatie dient echter de gehele periode waarbinnen de vleermuizen actief kunnen zijn (bij benadering de periode van 1 maart tot 1 november), op regelmatige basis een veldbezoek te worden gebracht.

Dit is voor dit (verkennend) onderzoek niet gebeurd. Dit rapport kan dan ook niet worden beschouwd als een volledige inventarisatie conform het protocol. Dit verkennend onderzoek dient alleen om vast te stellen of het plangebied, en met name de smederij en de bomen die mogelijk gekapt moeten worden, van belang kunnen zijn voor vleermuizen als leefgebied.

4.5.2 Verkennend onderzoek vleermuizen

Voor het verkennend onderzoek zijn de volgende acties uitgevoerd;

- Administratief onderzoek.
Via internet en andere bronnen is gezocht naar mogelijke geregistreerde waarnemingen van vleermuizen in of rond het plangebied (o.a. www.waarneming.nl).

Resultaten:

Gebleden is dat er geen geregistreerde waarnemingen zijn in (de nabijheid van) het plangebied. Wel is in 2005-2007 door Landschapsbeheer Flevoland over de gehele provincie een inventarisatie gedaan naar het voorkomen van vleermuissoorten. Uit deze inventarisatie komt naar voren dat in en rond Marknesse twee soorten voorkomen. Het gaat daarbij om de meervleermuis en gewone dwergvleermuis.

Deze resultaten komen overeen met de verwachting die vooraf op basis van biotoopkenmerken en omgeving is opgesteld. Marknesse, en meer in het bijzonder de omgeving van de planlocatie, kenmerkt zich door bebouwd gebied. Hier zullen vooral gewone dwergvleermuizen aangetroffen kunnen worden. Aan de overzijde van de Emmeloordseweg (zuidzijde) loopt de Zwolse Vaart. Een geschikt jachtterrein voor de meervleermuis.

- Veldbezoek
Het veldbezoek op 28 april 2011 is afgelegd in de avonduren. Daarbij is ook onderzoek gedaan na zonsondergang om na te gaan of er aanwijzingen zijn dat in het gebouw of in de betreffende bomenrijen vleermuizen voorkomen of kunnen voorkomen.

Materiaal/hulpmiddelen

Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een vleermuizendetector (type Petterson D240x). De werking van de detector is gebaseerd op het gebruik van een instelbare frequentie.

Resultaten

Tijdens de visuele inspectie van het gebouw en de bomen zijn geen directe waarnemingen gedaan van vleermuizen of aanduidingen dat vleermuizen gebruik maken van (holtes in) de bomen of het gebouw.

Bij het onderzoek middels de vleermuizendetector bleek dat het plangebied wel intensief wordt gebruikt als foerageergebied door gewone dwergvleermuizen. Er zijn gedurende een vrij korte periode een aantal waarnemingen gedaan. Getalsmatig is niet goed vast te stellen om hoeveel individuen het gaat, maar zeker is dat de bomen en struikenrijen om het plangebied en in de omgeving van belang zijn als foerageergebied voor deze soort.

Op basis van het administratief onderzoek, het uitgevoerde veldonderzoek en de expertbeoordeling van de situatie ter plaatse kan het volgende worden geconcludeerd:

- *Winterverblijfplaats/zomerverblijfplaats/kraamverblijfplaats*

Zowel de bomen als het gebouw (de smederij) zijn ongeschikt als winterverblijfplaats. De smederij bevat geen bijzonder holle ruimtes die klimatologisch geschikt zijn als winterverblijf.

Het is mogelijk dat in de zomerperiode wel vleermuizen de ruimte onder de dakbeplating gebruiken als rustplaats. Hoewel het ook mogelijk is dat deze ruimte gebruikt wordt als kraamverblijf lijkt dit niet erg waarschijnlijk. Dit kan echter niet geheel worden uitgesloten. Om elke kans op verstoring te vermijden moeten de maatregelen worden opgevolgd die in hoofdstuk 4 worden beschreven.

- *Paar(verblijf)plaats*

Het plangebied is niet onderzocht op haar mogelijke functie als paarplaats. Paar- en zwermgedrag van de kansrijke soorten vindt namelijk plaats gedurende andere perioden dan waarop dit onderzoek betrekking heeft. De kans dat het plangebied gebruikt wordt als paarplaats lijkt verwaarloosbaar.

- *Vliegroute*

Naast de hieronder opgemerkte functie van de bomen en struikenrij om het plangebied als foerageergebied mag ook worden aangenomen dat deze dienen als vliegroute. Om elke kans op versnippering of onderbreking van de vliegroute te vermijden moeten de maatregelen worden opgevolgd die in hoofdstuk 4 worden beschreven.

- *Migratieroute*

Het plangebied is niet onderzocht op haar mogelijke functie als migratieroute. Migratie van de kansrijke soorten vindt namelijk plaats gedurende andere perioden dan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Het plangebied, en de beoogde ingrepen, is daarbij te klein om effect te kunnen hebben op eventuele migratieroutes.

- *Foerageergebied*

Het plangebied vormt met zekerheid een functie als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies en aanbevelingen quick scan (excl. vleermuizen)

Conclusies:

Tijdens het veldonderzoek zijn in het plangebied geen plant- of diersoorten aangetroffen uit de tabellen 1 t/m 3.

Er zijn geen nesten of aanduidingen van nesten gevonden van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd.

Voor de beoogde ontwikkelingen bestaan geen belemmeringen vanwege het voorkomen van beschermde plant- of diersoorten in het plangebied zelf. Voor zover er beschermde soorten kunnen voorkomen geldt voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling op basis van de Flora- en faunawet.

Aanbeveling:

Het is aan te bevelen om de sloop- en/of bouwwerkzaamheden (waaronder ook verstaan het bouwrijp maken van het terrein) niet te laten aanvangen in het broedseizoen. Dit om eventuele verstoring van broedvogels met zekerheid te voorkomen.

5.2 Conclusies en aanbevelingen verkennend onderzoek vleermuizen

Conclusies:

Er is geen sprake van een aantoonbare vaste verblijfplaats van vleermuizen in het gebouw. Het wordt uitgesloten geacht dat zich in het huidige gebouw winterverblijven van vleermuizen bevinden. Ook zijn er geen aanduidingen van een kraamverblijf. Het is mogelijk dat de ruimte onder de dakplaten van de smederij in de zomer wordt gebruikt als slaapplek door gewone dwergvleermuizen. Er is echter geen aanduiding dat deze ruimtes onder de dakplaten van bijzonder belang zijn voor deze soort. De soort kenmerkt zich door hun vaak wisselende keus van verblijfplaats om te slapen. In de zomerperiode wordt deze soort vrijwel overal incidenteel waargenomen.

Wel mag, op basis van de waarnemingen, worden aangenomen dat de bomensingel om het plangebied van belang is als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Dit betekent dat er zorgvuldig omgegaan moet worden met de kap van deze bomen en struiken. Voor de maatregelen die getroffen moeten worden wordt, verwezen naar de hieronder opgenomen aanbevelingen.

Aanbevelingen:

Het slopen van het huidige gebouw dient bij voorkeur in september/oktober plaats te vinden. Hiermee wordt elk risico vermeden op verstoring van niet opgemerkte soorten die de gebouwen mogelijk toch gebruiken als kraamverblijf of tijdelijk zomerverblijf.

De structuur van de houtsingels om de planlocatie moet zoveel mogelijk in stand blijven. Wel is het mogelijk om incidentele bomen of struiken uit de singels te rooien, maar dan moet er voor gezorgd worden dat de lijnstructuur en de opgaande bomenstructuur in stand blijft. Op deze manier wordt verzekerd dat het plangebied, ook na realisatie van het gezondheidscentrum, geschikt blijft als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Indien er toch gekozen wordt voor een omvangrijke kap- of rooi van de singel, waarbij de singelstructuur wordt doorbroken, dan zal eerst nader onderzoek uitgevoerd moeten worden naar de functie van de gehele omgeving voor vleermuizen. Dit betekent dat er alsnog een onderzoek conform het protocol Vleermuizeninventarisatie (zie par. 4.5.1) uitgevoerd moeten worden.

Verder verdient het aanbeveling om het plangebied, na de realisatie van het gezondheidscentrum, in de nachtperiode niet, of zeer beperkt te voorzien van buitenverlichting. Geen buitenverlichting is voor vleermuizen het meest geschikt. Als dit niet gewenst is dan moet worden voorkomen dat er te veel (onnodige) verlichting wordt aangebracht. Een goed lichtplan waarbij aangepaste verlichting wordt toegepast, dat wil zeggen: geen verlichting waar niet per se noodzakelijk, en een goed lichtmanagement, afscherming armaturen, licht uit wanneer niet nodig etc. Bij de uitwerking van de bouwplannen kan in dat geval het beste advies worden ingewonnen bij een deskundige op het gebied van verlichting en ecologie.

6 Bronnen

Ten behoeve van dit onderzoek geraadpleegde bronnen:

Websites:

www.ec.europa.eu/environment/nature
www.nederlandsesoorten.nl
www.waarneming.nl
www.vleermuizenindestad.nl
www.overheid.nl (geldende wet- en regelgeving)

Documentatie:

Atlas van Nederlandse Broedvogels (Sovon: 2002);
Atlas van de Nederlandse Vleermuizen (KNNV: 1997);
Vleermuisprotocol (5 maart 2010);
Bosbeheer en vleermuizen in Flevoland (Landschapsbeheer Flevoland, mei 2008);
Veldgids Nederlandse Flora (KNNV: 2000)